

Договорот меѓу Ахмети и Тачи, постигнат под притисок на претставниците на меѓународната заедница во Скопје, за мир во куќата - се почитува.

Но, постојат одредени индикации дека е многу тешко да се контролираат партиските механизми, особено ако не постои одредена политичка волја кај најтесните раководства, кои од друга страна се преправаат дека се Европејци.

"Апелирам до сите наши членови милитанти, почнувајќи од таа канцеларија која ни ја скршија, мислам дека така ќе продолжат, да нема никакво возвраќање на таквите дејства.

Одговорноста ќе ја снесат оние кои прават такви инциденти", оцени лидерот на ДПА, Мендух Тачи.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Како се приближува датумот кога и официјално политичките партии и независните кандидати ќе ги претстават своите програми, така полка се зголемува тензијата за превласт кај албанскиот електорат во Република Македонија, иако во овој момент нивните лидери ги држат уздите в раце и ја контролираат изборната атмосфера.

Сепак, изолираниот инцидент со демолирањето на партискиот штаб на ДПА, укажува на фактот дека е потребен само мал оган за состојбата да ескалира, а тогаш ќе се потсетиме на "касапаната", која дефилираше за време на предвремениот парламентарни избори во 2008 година, на тепачките, насилствата или на групното гласање, кое нè зацементира на Балканот, наместо да ѝ даде шанса на Македонија да влезе во Европската унија. Можеби затоа Брисел ни ја подари последната шанса за фер и демократски избори. Тоа значи дека испитот треба да го положат сите, вклучувајќи ги и нашите лидери, особено оние од албанскиот политички блок, кои ја покажаа својата умешност да создадат збрка и недемократска атмосфера на теренот. Поради тоа, под покровителство на евродипломатите во

ЛИДЕРОТ НА ДПА, МЕНДУХ ТАЧИ, СЕ ОДЛУЧИ ДА БИДЕ МИРЕН. НО, ДО КОГА?

Скопје, лидерите на најголемите албански партии во Македонија, постигнаа џентлменски договор за примирје, бидејќи барем досега на изборите "на Запад немаше ништо ново".

Бонтонскиот договор меѓу Ахмети и Тачи, постигнат под притисок на претставниците на меѓународната заедница во Скопје, за мир во куќата - се почитува. Но, постојат одредени индикации дека е многу тешко да се контролираат партиските механизми, особено во случај ако не постои одредена политичка волја кај најтесните раководства кои, од друга страна, пак, се преправаат дека се Европејци. Тоа значи дека навидум се откажале од балканските манири но, како по обичај, волкот може да го менува влакното, а не може да го смени карактерот. Затоа секој "испад", макар бил и мал, значи пораз, а не победа за македонската демократија.

БЛАГОДАРНОСТ И ВОЗДРЖУВАЊЕ

Мониторингот кој го наметна меѓународната заедница влегува во втората фаза од својата реализација, а досега некако албанските лидери го криеја својот темперамент, но причините за инциденти не се отстранети. Затоа секој повик или потег за одржување фер и слободни демократски избори мора да се земе со резерва, бидејќи најлошите работи допрва можат да ни се случат.

ДПА, предводена од Мендух Тачи, го прифати политичкиот предизвик, кој уште лани го стимулираа ДУИ и нејзиниот лидер Али Ахмети. Предвремениот парламентарни избори покажаа кој е кој во Република Македонија и кој е главен кај Албанците во земјава, но тоа не значи дека со една изгубена битка

може да се добие војната. "Претседателската, односно војната за локалните пашалаци" сè уште не е почната, меѓутоа останува впечатокот дека суровоста не ги покажала забите.

Експлозивниот Мендух Тачи, со ладна глава упатува смирувачки тонови, но секој кој и малку ја познава неговата политичка реторика, односно кариера, може да оцени дека тој е "незгоден тип" и склон кон еквилибристички трикови, кои доведуваат до вжештување на меѓунационалните односи.

Доколку се навратиме на неговата позната изрека "касапаната", тогаш се потврдуваат стравувањата од конструирањето инциденти, кои доволно зборуваат дека Тачи знае и умеа да биде импулсивен раскажувач на приказни за мали деца.

Затоа инцидентот во ТЦ "Мавровка", како и оној кој се случи во Собранието, инсцениран од дел од народните избраници на ДУИ, на кој наредна импулсивните пратеници на ДПА и можеа да предизвикаат сериозни политички турбуленции во РМ, го обременуваат избирачкиот процес, кој почна да се одвива во нашата држава. Поради тоа, на секој инцидент, макар и да бил мал, се гледа низ лупата на меѓународната заедница, која претходно ги опомена албанските лидери и затоа од нив очекува да се придржуваат до договорот постигнат на почетокот од годинава во Тетово. Во меѓувреме, секоја од албански-

**АХМЕТИ МОРА ДА ЈА ПОЧИТУВА
ВОЛЈАТА НА ПРИВРЗАНИЦИТЕ**

Експлозивниот Мендух Тачи, со ладна глава упатува смирувачки тонови, но секој кој и малку ја познава неговата политичка реторика, односно кариера, може да оцени дека тој е "незгоден тип" и склон кон еквилибрстички трикови, кои доведуваат до вжештување на меѓунационалните односи.

Доколку се навратиме на неговата позната изрека "касапаната", тогаш се потврдуваат стравувањата од конструирање инциденти, кои доволно зборуваат дека Тачи знае и умее да биде импулсивен раскажувач на приказни за мали деца.

Но, лидерот на ДПА сепак остана трезвен во однос обиените простории на партијата во Скопје. Според првичната партиска реакција - скршена врата, расфрлани документи во канцеларијата на ДПА во трговскиот центар "Мавровка", ова претставува обид некој да ги види списоците со имиња на нивните членови, но и да се забележат активностите со кои во моментот се занимаваат нивните членови.

ТАМПОН ЗОНА ЗА "НЕЗГОДНИТЕ ТИПОВИ" КОИ ДАДОА БЕСА

те партии го трча последниот круг за прибирање 10.000 потписи за нивните кандидати за претседател на РМ.

"За само еден ден заврши процесот на собирање потписи за кандидирање на професорката Мируше Хоџа од ДПА за претседател на Република Македонија", изјави лидерот на партијата Мендух Тачи, кој се пофали со експресноста во собирањето потписи.

"Сакам да им се заблагодарам на сите Албанци и на другите граѓани кои се потпишаа за оваа кандидатура. Ги уверувам дека ние ќе продолжиме по овој пат, и процесот е прекинат, бидејќи не сакаме граѓаните да се малтретираат, иако сме свесни дека има многумина кои сакаа да се потпишат за оваа кандидатура", истакна претседателот на ДПА.

"Досега имаше обиди да се истакне некој како предизвикувач на инциденти, но тоа сигурно нема да биде ДПА", потенцираше Тачи во врска со инцидентот во Скопје, додавајќи дека партијата ќе истакнува знамиња и други предизборни реквизити само на места предвидени за тоа, а не како што досега тоа се правело, по улици и на бандери.

"Апелирам до сите наши членови милитанти, почнувајќи од канцеларијата која ни ја скршија, мислам дека така ќе продолжат, да нема никакво возвраќање на таквите дејства. Одговорноста ќе ја сносат оние кои прават такви инциденти", оцени лидерот на ДПА, Мендух Тачи, нагласувајќи:

"Сигурен сум дека многу ќе придонесеме изборите да добијат почетна релаксирана атмосфера".

За ДПА ова е најава за едно лошо сценарио, кое би можело да се случи за време на изборите, но се надеваат дека тоа може да се избегне.

"Ние се надеваме дека главните актери, Владата и особено ДУИ, чиј лидер цело време заговара фер и слободни избори, ќе се освестат и ќе се откажат од ваквите сценарија", изјави истакнатиот партиски активист Мевљан Таири.

Во Нова демократија оценуваат дека само со фер и демократски избори Македонија ќе има европска иднина и затоа порачуваат да се смират духовите.

"Ценам дека тенденцијата за да се направи инцидент нема никако да влијае на она што ние сакаме да имаме добри и фер избори", изјави Имер Селмани, претседател на Нова демократија.

ФОКЛОРОТ НА БАЛКАНИЗМОТ

На дебатата организирана од страна на Нова демократија, на тема "Законот за албанскиот јазик" се собра дел од албанската интелектуална мисла, која оцени дека системот мора да ги спречи инцидентите.

"Ако има некоја нерегуларност значи системот ја дозволува, не презема активности или акции кон оние кои го злоупотребуваат системот. Инцидентот во ДПА со кршење на вратата е дел од фолклорот кој сме го гледале. Добро е што тоа е направено значително рано за да може да се реагира и такви случувања повеќе да немаме", изјави политикологот Алберт Муслиу.

За Мерсел Биљали овие избори ќе бидат интересни.

"Мислам дека не може да се каже дека ќе имаме фер, слободни и демократски избори, тоа е една комплексна содржина. Ние ќе имаме мирни избори, без инциденти, во тоа сум сигурен. За фер и демократски избори треба, пред сè, да имате слободни медиуми", оценува Биљали.

Професорот од Филолошкиот факултет во Скопје, Авзи Мустафа, смета дека инцидентите нема да се повторат, но им порачува на политичките фактори конечно да сфатат дека не смеат да ја загрозуваат европската иднина на сите граѓани во Македонија.

"Ги замолувам да ги спроведат изборите како што доликува. Ние не сме африканска земја. Сепак сме европска земја, имаме култура, цивилизација, не само за нас, туку и за цел свет", изјави Мустафа.

СТАРО-НОВИ КАДРИ

Во меѓувреме, Централниот одбор на Демократската унија за интеграција ги откри картите, ги објави позвучните имиња за кандидати за градоначалници за претстојните локални избори. Според ДУИ, тие се главен адут за изборна победа. Но, сепак граѓаните треба да кажат за кого и зошто ќе гласаат, бидејќи од нив зависи успехот и изборниот пораз.

Кандидатот на ДУИ, Блерим Беџети, ќе се обиде да ја освои тврдината на ДПА, Општина Сарај, која по заминувањето на Имер Селмани и формирањето на нова партија остана тампон зона меѓу ДПА и ДУИ.

За Студеничани "ќе трча" Фати Исе-ни, а Изет Меџити повторно ќе бара согласност од граѓаните на Општина Чаир. Во Арачиново ДУИ го кандидира Шефик Дураку, додека за Струга по втор пат кандидат е актуелниот градоначал-

НАЈТЕСНОТО ПАРТИСКО РАКОВОДСТВО НА ДЕМОКРАТСКАТА УНИЈА ЗА ИНТЕГРАЦИЈА

ник Рамиз Мерко. За градоначалник на Општина Пласница "ќе се бори" Исмаил Ајроски, додека за Општина Долнени се јавува Абдула Бајрамоски, а за Желино, Фатмир Изаири. За Тетово и за Гостивар кандидати се досегашните градоначалници Хазби Лика и Невзат Бејта.

За Општина Осломеј кандидат на ДУИ е Фатмир Деари, а во Дебар Арбетим Фида. Во Јегуновце, Врапчиште, Боговиње, Теарце и општините Ростуше и Брвеница, кандидати на ДУИ се Фатмир Мисини, Бајрам Кадрија, Хазби Идризи, Исен Асани, Икмет Ејупи и Енвер Пајазитеи.

Контроверзниот Невзат Халили вели дека е самостоен кандидат за претседател, но со поддршка од ПДП.

КОЛЕКТИВНА ОДГОВОРНОСТ

Според тоновите кои ги свири Невзат Халили, останува дилемата дали ќе имаме фер и демократски избори. Одговорот на ова прашање е тежок, бидејќи никој од македонските политичари не сака да ја преземе целосната одговорност и затоа се кријат зад грбот на меѓународната заедница, која на почетокот од годинава ги седна на заедничка маса Тачи и Ахмети и им додели жолт картон. Последната опомена, пред исклучување, малку ги опамети албанските лидери, но тоа не значи дека им ги намали изборните апетити.

Имено, дали ќе имаме фер и демократски избори ќе зависи од изборната атмосфера, која барем досега не ни одеше во прилог. Но, на теренот, кога се судруваа партиските машинерии, постојано се повторуваше сликата од минатото.

Тоа значи дека клучен момент ќе биде прашањето како да се наметне колективната одговорност, која ја сносат сите политички лидери, како оние во власта, така и оние во опозицијата.

Затоа на последната средба со лидерот на ДПА, Мендух Тачи, евроамбасадорот Ерван Фуере упати јасна порака дека Брисел нема да ги толерира

сликите од блиското минато.

"Кога зборувам за големата одговорност, секако дека клучната одговорност се наоѓа кај партнерите од владината коалиција. Тие се тие кои мора да дадат еден добар пример и да ја докажат својата одлучност, да се имплементираат сите препораки кои веќе се издадени, како од страната на ОБСЕ, ОДИХР, така и во другите извештаи", изјави неодамна Ерван Фуере, амбасадор на ЕУ во Македонија.

Во овој момент, кога сме на половина пат од политичката шаховска завршница, прашањето ќе имаме ли фер и демократски избори, или ќе се повтори старата слика од предвремените парламентарни избори во 2008 г., како Дамклов меч виси врз главите на сите политички лидери, но особено врз албанските претставници.

По ненадејната средба во Тетово, лутите противници Мендух Тачи и Али Ахмети дадоа некоја беса и се ракуваа за одржување фер и демократски избори. При тоа ги советуваа активистите да не предизвикуваат инциденти.

Ова ветување на лидерите на ДПА и на ДУИ дава надеж дека ќе се стрпат од насилства и дека ќе ја држат под контрола ситуацијата во нивните простори.

"Ова беше многу плодносна средба", рече Ахмети додавајќи: "Сакаме овој изборен процес, да биде искрен, а изборите регуларни и прифатливи за сите".

Според Тачи, интеграциите на земјата во НАТО и во ЕУ стануваат приоритет и на албанската заедница во РМ.

"Во политичка смисла изразив незадоволство и несогласувања со политиката на оваа Влада, но повеќе сум загрижен за интеграциите на Македонија и на Албанците кон НАТО и ЕУ", истакна Мендух Тачи.

Сепак, и покрај даденото ветување албанските лидери многу пати знаеле да не разочараат и при тоа да се демантираат, затоа и овој пат нивната беса мораме да ја земеме со резерва. Меѓутоа, ЕУ нема повеќе резервни билети за нас. Тие од нас очекуваат човечки капацитет и демократска култура.